

ESPOON OHJAUSUUNNITELMA VUOSILUOKILLE 1-9

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alkaessa / kerran jaksossa / lukuvuoden mittaan / päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi. Ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen toteuttaminen kaikkien koulun erilaisten oppilasryhmien osalta, jotta kaikkien oppilaiden ohjaus tulee huomioitua suunnitelmassa.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Aarnivalkean koulun ohjaussuunnitelma

Ohjaussuunnitelma on käsitelty / käsitellään viimeistään lokakuun loppuun mennessä opettajakunnan kanssa: Ys-ajalla 24.10. yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä: 4. ja 11.9.

Laatutavoitteet Espoossa

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit (Laadukkaan ohjauksen malli Espoon perusopetuksessa)
- Oppilaalla on oikeus 7.–9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanvalvojaan / luokanopettajaan

Kommentoitu [TT1]: Täytettävä alue

Kommentoitu [TT2R1]:

- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on enintään noin 220 ohjattavaa. Ohjattavien kokonaismäärään lasketaan erityisen tuen oppilaat, S2-oppimäärää opiskelevat oppilaat ja joustavan perusopetuksen (JOPO- ja TEPPO-oppilaat) oppilaat kaksinkertaisina.
- Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Vuosiluokkien 1–6 oppilaiden määrä 271

Vuosiluokkien 7–9 oppilaiden määrä -

kaksinkertaisena laskettavien oppilaiden määrät (vuosiluokat 7–9):

- S2 oppilaat -
- erityisen tuen päätöksellä opiskelevat oppilaat -
- joustavan perusopetuksen eli JOPO- ja TEPPO-oppilaat -

Vuosiluokkien 7–9 oppilaiden laskennallinen määrä (huomioituna painokertoimella lasketut oppilasryhmät) -

Oppilaanohjaajien määrä - ja nimet -

Muut oppilaanohjausta antavien opettajien määrä kuusi ja nimet Aino Tola, Essi Auranen, Pia Airaksinen, Sari Mäki, Jenni-Elisa Halsti ja Veera Ojamäki. Luokkatasoilla 1-3 on oppilaanohjausta.

Koulu kuvaa erilaista ohjausta saavat oppilasryhmät (esim. yleisopetuksesta poikkeavaa ohjausta saavat ryhmät kuten pienryhmä, TAO-opetus, työelämäpaineinen perusopetus (TEPPO) jne.)

Aarnivalkean koululla ei ole yleisopetuksesta poikkeavia opetusryhmiä.

Erilaisten ohjausta saavien ryhmien koulukohtaiset käytänteet kuvataan niille varattuihin sarakkeisiin jokaisen kokonaisuuden kohdalla.

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).

- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelvaiheiden yhteistyö).
- Mahdollistaa oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen.

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- Toimii hallinnon asiantuntijana.
- Jakaa mm. hallinnolliset tunnukset
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Koulutautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä. (Esimerkiksi Wilma, Primus, Opintopolku, matkakortit ja ateriakorvaukset TET-jaksoihin liittyen).

Luokanopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunteillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustelelee ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. erityisopettaja, terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).
- Opettaa opetus suunnitelman mukaisia oppilaanohjauksen sisältöjä vuosiluokilla 1-6.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.
- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammattiteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.

- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäyttämisestä.

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäyttämisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa,
- Mikäli oppilaan opintojen etenemisestä nousee huoli, se otetaan puheeksi oppilaan tuen tarpeesta sekä hyvinvoinnista ja keskustelee ensisijaisesti oppilaan kanssa ja tarvittaessa myös huoltajan kanssa.
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Opettaa oman aineensa opiskelutekniikat ja työtavat.
- Opettaa oppilasta ainekohtaisten oppimaan oppimisen taitojen oppimisessa.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä edistää vuorovaikutusta ja hyvää ryhmädynamiikkaa omilla tunteillaan.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitosvierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon jatko-opintohakua varten.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa.
- Tekee psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja laatii lausunnot.
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Musiikkiterapeutin ohjaukselliset tehtävät (koskee kouluja, joissa on musiikkiterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea vuorovaikutukseen, toimintakykyyn, mielen hyvinvointiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.
- Auttaa oppilasta löytämään omia vahvuuksia ja uusia ratkaisumalleja pulmatilanteissa.
- Laatii tarvittaessa yhteenvedon oppilaan saamasta terapiasta ja jatkotuen tarpeesta.

Toimintaterapeutin ohjaukselliset tehtävät opiskelun ja koulunkäynnin tueksi (koskee kouluja, joissa on toimintaterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea oppilaan toimintakykyyn, oppimiseen ja osallisuuteen liittyvissä tilanteissa ja asioissa.
- Ohjaa oppilasta löytämään oppilaan hyvinvointia ja oppimista lisääviä keinoja toimia ja osallistua.
- Tekee oppilaan toimintakykyyn ja koulunkäynnin tukemiseen liittyvät lausunnot sekä ohjaa oppimiseen tukeen ja kuntoutukseen liittyvissä tukitarpeissa.

Oppilaanohjaajan (tai oppilaanohjaajan tehtäviä hoitavan) työtehtävät vuosiluokilla 7-9

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti.
- Koordinoi tehostetun ohjauksen tarpeen arviointia ja toteutusta.
- Antaa arvionsa mukaan tehostettua henkilökohtaista ohjausta sitä tarvitseville 8.-9. -luokkalaisille.
- Tutustuttaa oppilaita työelämään TET-jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma, sähköiset oppimisympäristöt).
- Ohjaa ja valvoo, että oppivelvollinen täyttää hakeutumisvelvollisuutensa.
- Tarkistaa, missä oppilaat ovat aloittaneet opintonsa opetuksen päätyttyä peruskoulussa ja ilmoittaa ilman oppivelvollisuuden suorituspaikkaa olevat oppivelvolliset asuinkunnalle sekä ilmoittaa oppivelvollisen huoltajalle ja/tai muulle lailliselle edustajalle.
- Osallistuu vanhempaintilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.
- Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

Mahdollinen koulukohtainen lisäys tai tarkennus ohjauksellisiin tehtävään (esim. jonkin uuden toimijan kuten virka-apulaisrehtorin tai muun toimijan uuden roolin kuvaus tai jonkin yllä kuvatun tehtävän tarkennus).

Koulunkäynnin ohjaaja: antaa yksilöllistä ja pienryhmäohjausta tiiviissä yhteistyössä ryhmän opettajan kanssa oppilaan toimintakykyyn, osallisuuteen ja oppimiseen liittyvissä asioissa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resursseja siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö)	rehtori	Touko-kesäkuussa uuden lukuvuoden suunnittelu. Lukuvuoden aikana tarkistus tarpeen mukaan.
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut). Henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran. Tehostettua henkilökohtaista ohjausta tarjotaan vuosiluokkien 8–9 oppilaille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea.	luokanopettaja/ aineenopettaja oppilaanohjaaja	Opettajat käyvät lukukausittain henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja oppilaiden kanssa.
Työvälineet ja niiden hallinnointi <ul style="list-style-type: none"> Wilma 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Koko koulun yhteiset kuukausitiedotteet, luokan omat tiedotteet, tunti-merkinnät. Kokeet merkitään Wilmaan etukäteen huoltajien tiedoksi 3.–6.-luokilla

<ul style="list-style-type: none"> • Oppimisympäristöt • Primus/Kurre • Opintopolku • VALPAS • DigiOne 	Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa.	oppimisympäristöjen, ohjelmien ja alustojen vastuuhenkilöt, opettajat	Näppistaituri käytössä 1–6 luokilla. Googlen palvelut mm. Classroom. SharePointissa on opettajien koulutuskalenteri ja koulun laitteiden varuskalenteri Google-kalenteri.
	Primus / Kurre -ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. oppilaiden henkilö tiedot ja suoritukset.	rehtori Koulusihteeri	Rehtori, apulaisrehtori ja koulusihteeri ylläpitävät oppilastietoja, jotka huoltajat ovat tarkistaneet.
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	Tunnukset jaetaan huoltajille lapsen kouluun tulon yhteydessä.
	Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa. VALPAS-järjestelmän kautta ilmoitetaan oppilaat, jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	koulusihteeri oppilaanohjaaja	Kirjoita tähän
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän	Liikuntavuoroissa Tapiolan koulujen yhteinen varuskalenteri, koulun sähköinen opehuone on "O365:ssä", jaettu kansioita ja asiakirjoja käytetään yhteisissä suunnitteluissa, sähköisiä kyselyitä laaditaan opetukseen liittyen, valtakunnallisia ja kaupunkikohtaisia kyselyjä mm. Webropol -pohjalla.

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<p>Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa. Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 	<p>Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä, yläkoulussa oppilaita tuetaan ainevalintojen itseenäiseen tekemiseen.</p>	<p>luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja</p>	<p>Kielivalinnat 1.-luokan syksyllä ja 3.-luokan keväällä. Valinnaiset opinnot sekä niiden sisältö suunnitellaan ja käydään läpi oppilaiden kanssa. 4.-6.-luokkalaiset valitsevat oman kursinsa valittavissa olevista aiheista, joista tulee osallistumismerkintä ja arviointi todistukseen. Huoltajia tiedotetaan vanhempainilloissa ja tiedotteessa monialaisista opinnoista ja kielivalintojen vaikutuksesta jatko-opiskeluihin.</p>
	<p>Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.</p>	<p>luokanvalvoja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja</p>	<p>Espoo-tunteina 1.-luokkalaisilla 0,5vvt ja 2.–3.luokkalaisilla oppilaan ohjausta 1vvt. Oppilaiden kanssa käydään säännöllisesti ohjauskeskustelu ja oman opettajan, elan ja aineenopettajien kanssa. Suunnittelu, toteutus ja itsearviointitaitoja harjoitellaan ja kehitetään kaikissa oppiaineissa ja lisäksi monialaisissa sekä valinnaisia aineita järjestettäessä. Tarvittaessa laaditaan koulunkäyntisopimus. Kokeillaan tarvittaessa yksilöllisen oppimisen malleja. Oppilasparlamenttiedustajat valitaan tammi-kuussa pidettävillä vaaleilla. Edustajat valitaan luokilta 1.–6. Kokouksia pidetään säännöllisesti joka viikko. Oppilaat pitävät välituntikerhoja. Koulullamme toimivat ekoagentit. 4.–6.-luokkalaisista on koulutettu Verso-oppilaiksi.</p>
	<p>Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Verso ym.)</p>	<p>kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, tukioppilasohjaajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.</p>	

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita ja esim. koulun eri- laisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilös- tön tavoitteellisesti johdet- tua yhteistä työtä perusope- tuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	Luokanvalvoja / luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukee oppilaita koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.	luokanvalvojat / luokanopettajat erityisopettajat, aineenopettajat	Luokkakohtainen yhteisöllinen oppilashuolto, oppimisen tuen ryhmä ja moniammatillinen konsultaatio. Luokkakohtaiset hyvinvointikyselyt, Mitä kuuluu kyselyt, valtakunnallinen terveyskysely 5.-luokkalaisille, oppilaiden ja huoltajien kanssa keskustelut.
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempainillat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	Vanhempien kutsuminen tarvittaessa mukaan ohjauskeskusteluun, verkostoyhteistyö ja yksilökohtaiset oppilashuoltotyötapaamiset, yhteistyötapaamiset, arviointikeskustelut, oppimisen tuen ryhmä. Kohdistetut teemavanhempainillat tarvittaessa.
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppilaita oppimaan omassa aineessa.	aineenopettajat	Kieltenopettajat

	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen ohjaus ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamuotoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat	<i>Kirjoita tähän</i>
	Oppilaiden elämäntilanteen tukeminen.	Oppilashuollon asiantuntijat, luokanopettaja / luokanvalvoja	Henkilökohtaiset oppilashuollon tapaamiset ja pienryhmät. Vanhempien kutsuminen tarvittaessa mukaan ohjauskeskusteluun, verkostoyhteistyö ja yksilökohtaiset oppilashuoltotyötapaamiset, yhteistyötapaamiset, arviointikeskustelut, oppimisen tuen ryhmä. Kohdistetut teemavanhempainillat tarvittaessa.
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Tasa-arvo ohjauksessa <ul style="list-style-type: none"> Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti 	Opetuksessa, kaikessa puheessa ja kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Kunnioittava ja arvostava kohtaaminen ja puhe arjessa.

<p>tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 			
	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	aineenopettajat oppilaanohjaajat	6.-luokkalaiset osallistuvat Espoon Yrityskylään.
	Oppilaanohjauksessa esitellään monipuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	Kirjoita tähän
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko koulu	Positiivisen kasvatuksen näkökulma Huomaa hyvä (luontevahvuudet).
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	Kirjoita tähän	Kirjoita tähän	Yläkouluopas jaetaan linkkinä 6.-luokkalaisille joulukuussa, painotusyläkoulujen mahdolliset vierailut. Jokainen luokka keskittyy sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja henkilökohtaiseen sekä pienryhmäkohtaiseen ohjaamiseen vähintään 2 krt/kk Arvokas aarnis-mallin mukaisesti sekä kiusaamisen vastaiseen toimintaan Aarnivalkean koulun PISTE kiusaamiselle! porrasmalli mm. Kiva- ja Verso-ohjelman myötä.

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
-------	--	---------------------	---------------------------

<p>Ohjaus nivelvaiheissa</p> <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkoulussa opiskeluun sekä opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa 	<p>Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulokasinfotilaisuus.</p> <p>1. luokan huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut.</p> <p>Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.</p>	<p>luokanopettajat, rehtori, erityisopettajat</p>	<p>Nivellyspalaverit huhtikuussa, koulutulokas-info vanhemmille toukokuussa, koulutulokkaiden tutustumispäivä toukokuussa. Vanhempien aloituskeskustelut elo-syyskuussa. Oman luokkatason vanhempainillat.</p>
<p>Yhteishaku ja jatko-ohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun ohjattuun toimintaan 	<p>1. luokan oppilaita ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.</p> <p>Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.</p>	<p>luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat</p>	<p>Jokapäiväinen ohjaus, Arvokas Aarnis-tunnit, 5.-luokkalaiset kummeina 1.-luokkalaisille.</p>
	<p>Pidetään vanhempainiltoja liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen.</p> <p>Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen.</p> <p>6. luokan huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.</p>	<p>luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt</p>	<p>6.-luokkalaisten huoltajille ja oppilaille annetaan lyhyt ohjeistus: oppilaille suullisesti ja huoltajille lähetetään kaupungin yhteinen Wilmaviesti ja tarvittaessa ohjataan lisätiedon lähteille. 6.-luokkalaisten ja huoltajien kanssa yhteinen arviointi- ja nivellyspalaveri tammi-helmikuussa.</p>
	<p>6. luokan oppilaiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja vanhempainillat.</p>	<p>aineenopettajat, oppilaanohjaaja, rehtori</p>	<p>Päivä yläkoululaisena Tapiolan yläkoulussa huhtikuussa (yläkoulu järjestää)</p>
	<p>Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Jatkovasta ryhmäytymisestä on ohjeet <i>Yhdessä vahvaksi yhteisöksi - Ei kiusaamiselle</i> -suunnitelmassa.</p> <p>Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Espoossa on käytössä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytymismalli.</p>	<p>luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, tukioppilaat</p>	<p>Jatkuva ryhmäyttäminen, tavoitteet luokkasiirrolle ja sovitaan seuranta sekä seuranta-aika, "tukioppilaspari uudelle oppilaalle luokasta.</p>

	Yhteishausta tiedottaminen, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määräajoista muistuttaminen erilaisin viestintätavoin	oppilaanohjaajat, rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteishaun sekä muiden hakujen ohjaaminen, seuranta ja hakuvelvollisuuden toteutumisen valvonta.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen hakemaan aikuisten perusopetukseen, muuhun oppivelvollisuuskoulutukseen tai perustellusta syystä omassa koulussa opintojen jatkamista enintään vuodeksi.	oppilaanohjaaja, rehtori	
	Päättötodistuksen liitteeksi tulostetaan oppilaan HOJKS kahtena kappaleena.	rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Yhteishaun tulosten tultua kesällä tapahtuva ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin niiden oppilaiden osalta, jotka eivät ole saaneet paikkaa tai hakenneet minnekään. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettaja, luokanohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaaja, aineenopettaja	<i>Kirjoita tähän</i>

	Ammatillisessa oppilaitoksessa sekä TUVA-koulutuksessa aloittaneiden oppilaiden erityisen tuen päätökset postitetaan kyseisen oppilaitoksen rehtorille.	rehtori	<i>Kirjoita tähän</i>
	Tarkistetaan, että entiset oppilaat jatkavat oppivelvollisuutensa suorittamista ja vailla koulutuspaikkaa olevat ilmoitetaan asuinkunnalle ensisijaisesti VALPAS-järjestelmän avulla. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin.	oppilaanohjaaja	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	Kakkosluokkalaisten nivelpalaverit, oppimisen tuen asiakirjojen päivitys.

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti.	oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat	Digivalkea-peli, Digiagenttien toiminta.

<ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	<p>Oppilaille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin sekä jatko-opintoihin avoimissa ovissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta.</p>	<p>oppilaanohjaajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja luokanvalvojat / luokanopettajat</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
	<p>Arvioidaan oppilaan tehostetun ohjauksen tarve oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta, suunnitellaan ohjauksen antaminen ja toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja kirjataan oma opiskelusuunnitelmani lomakkeelle opo:n kommentit kenttään. Tehostettua ohjausta voi antaa moni koulun toimija monella eri tavalla ja sitä voidaan toteuttaa myös moniammatillisesti.</p>	<p>oppilaanohjaajat</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>
	<p>Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.</p>	<p>luokanopettajat aineenopettajat oppilaanohjaajat</p>	<p>1.–2.-luokilla koulun ammatit, 3.–4.-luokilla kotien ammatit 5.–6.-luokilla lähialueen ammatit ja 6.-luokilla Espoon Yrityskylä.</p>
<p>Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>	<p><i>Kirjoita tähän</i></p>

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat	Luokan vastuutehtävät, kirjastovastaavat oppilaat, kerhonvetäjät, ruokalajärjestäjät, välituntikerhojen vetäjät, Kalle-kilpikonnien hoitajat, kasvien hoitajat -egoagentit, oppilasagentit esim. digiagentit.
	TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppilas pääsee aidosti tutustumaan työelämään. TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja ylittäen ja moniammatillisesti.	oppilaanohjaajat luokanvalvojat aineenopettajat	Kirjoita tähän Es
	Oppilaanohjaaja käy aktiivisesti työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa ja tuo uutta tietoa ja osaamista koululle ja opetukseen.	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori	Kirjoita tähän
	Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut. Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat luokanvalvojat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	6.-luokkalaisilla Yrityskylä ja halutessaan Pikkuyrittäjät.

	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	<i>Kirjoita tähän</i>
Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>	<i>Kirjoita tähän</i>

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUksen TUkena JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa sekä eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.	koko koulu	Kts. edellä, lisäksi esim. Teams -tapaamiset ja tilaisuudet.
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat	Alueelliset Kasku-tapaamiset tarvittaessa. Alueen rehtorit ja päiväkotien johtajat tapaavat tarvittaessa nivelvaiheiden kehittämisen myötä.
	Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	oppilaskunnan ohjaajat, rehtori	Oppilaiden osallistuminen oppilaskuntaan, luokkatoimikuntaan ja ops-työhön sekä oppimisympäristön kehittämiseen.
	Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita. Tukioppilaat tukevat uusia oppilaita 7. luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.	luokanopettajat tukioppilasohjaajat	Monipuolista yhteistoimintaa lukuvuoden aikana.

<p>kouluasteille ja jatko-opintoihin</p> <ul style="list-style-type: none"> Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä <p>Ohjauksesta tiedottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p> <p>Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitetuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppilaille ja työyhteisöön.</p> <p>Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.</p> <p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> vanhempainillat nettisivut ohjauskeskustelut Wilma-viestit ja tiedotteet 	<p>rehtori erityisopettajat luokanopettajat oppilaanohjaaja</p> <p>oppilaanohjaaja</p> <p>rehtori luokanvalvoja oppilaanohjaaja</p>	<p>Kuntouttavien luokkien sijoittelu koko kaupungin tasolla, alueellinen yhteistyö väestövastuumallin mukaisesti, kuntouttavien luokkien integraatiot koulun oman mallin mukaisesti. Esioppilaiden tiedonsiirtolomakkeet ja tapaamiset esiopettajien kanssa.</p> <p>Kirjoita tähän</p> <p>Koulun yhteiset kuukausitiedotteet Wilmassa, koulun kotisivuilla tiedotetaan yleisesti koulun ohjauspalveluista, tarvittaessa tiedotetaan vanhempia tehostetun ohjauksen menetelmistä.</p>
<p>Muita koulukohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppilasryhmien ohjaus</p>	<p>Kirjoita tähän</p>	<p>Kirjoita tähän</p>	<p>Kirjoita tähän</p>